

Stockholm den 2 september 2024

R-2024/1200

Till Justitiedepartementet

Ju2024/01166

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 30 maj 2024 beretts tillfälle att avge yttrande över Justitiekanslerns promemoria Vissa frågor om sekretess när Justitiekanslern bevakar statens rätt i internationella skiljeförfaranden.

Sammanfattning

I promemorian föreslås en ny bestämmelse om sekretess i Justitiekanslerns verksamhet för att bevaka statens rätt i internationella skiljeförfaranden. Enligt promemorian syftar den nya bestämmelsen till att Sverige bättre ska kunna uppfylla vissa internationella åtaganden med anledning av skiljeförfarandena. Därför föreslås att sekretess ska gälla för uppgift hos Justitiekanslern i verksamhet för att bevaka statens rätt i internationella skiljeförfaranden om det kan antas att Sveriges möjlighet att delta i ett sådant skiljeförfarande försämras om uppgiften röjs. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2025.

Advokatsamfundet ställer sig positivt till de förslag som lämnas i promemorian om ändringar i 42 kap. offentlighets- och sekretesslagen, OSL. Advokatsamfundet har ingen erinran mot lydelsen av den författningsändring som föreslås i promemorian.

Advokatsamfundet noterar att den föreslagna ändringen innebär en inskränkning i rätten att ta del av allmänna handlingar. Advokatsamfundet har dock inte något att erinra mot de föreslagna författningsändringarna utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv

eller med hänsyn till förenligheten med svensk grundlag eller europakonventionen om mänskliga rättigheter.

Advokatsamfundet delar alltså den uppfattning som framförs i promemorian i dessa avseenden.

Synpunkter

Förändringen i 42 kap. OSL

Advokatsamfundet har ingen erinran mot beskrivningen av problemställningen och den konflikt som, trots ändringarna som infördes den 1 april 2022 i 42 kap. OSL, fortfarande kan uppstå vad gäller Justitiekanslerns verksamhet för att bevaka statens rätt i internationella skiljeförfaranden. Inte heller finns erinran mot beskrivningen av intresset att staten kan följa ingångna investeringsavtal i alla avseenden och av det internationella samarbetet.

Advokatsamfundet delar bedömningen att sekretessen inte bör vara begränsad till uppgifter med visst innehåll och att tillämpligheten begränsas av att regleringen aktualiseras när Justitiekanslern bevakar statens rätt i ett internationellt skiljeförfarande och när sekretess för en uppgift krävs för att inte försämra Sveriges möjlighet att delta i ett sådant skiljeförfarande. I promemorian nämns särskilt förfaranden under ICSID eller enligt UNCITRAL:s skiljedomsregler. Det kan möjligen uppkomma andra situationer i internationella skiljeförfaranden, utanför de som angetts i promemorian, där samma intressen för sekretess gör sig gällande. Advokatsamfundet noterar därvid att den föreslagna ordalydelsen inte undantar sådana situationer, och att inskränkningen om att sekretess gäller om det kan antas att Sveriges möjlighet att delta i ett internationellt skiljeförfarande försämras om uppgiften röjs, är en tillräcklig begränsning i förhållande till tryckfrihetsförordningen.

Tillämpnings- och övergångsbestämmelser

Vad gäller övergångsbestämmelser har Advokatsamfundet ingen annan synpunkt på förslaget än vad som anges i promemorian.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2025. Advokatsamfundet anmärker att ett tidigare ikraftträdande vore önskvärt, med tanke på de behov som bestämmelsen syftar till att omhänderta.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander